

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Илияна Анкова, Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“,
катедра „Финанси и счетоводство“

Относно: научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност “доцент” по професионално направление 3.8 Икономика (счетоводство и одит), в СУ „Св. Климент Охридски“, Стопански факултет,
обявен в ДВ бр. 40 от 27.05.2016 г.

на кандидата: Надя Георгиева Велинова – Соколова, доктор по икономика,
главен асистент в катедра „Финанси и счетоводство“ на Стопански факултет

1. Информация за конкурса

Конкурсът за присъждане на научно звание „доцент” е обявен за нуждите на Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски” в ДВ, бр. 40/27.05.2016 г.

Съставът на Научното жури по конкурса е определен със Заповед № 38-479/ от 08.07.2016 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”.

Главен асистент д-р Надя Велинова-Соколова е единствен кандидат в конкурса.

2. Кратко представяне на кандидата

Надя Велинова-Соколова има магистърска степен по стопанско управление, придобита в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) през 1999 г. През 2009 г. защитава докторска дисертация в същия университет.

От 2003 г. до 2011 г. работи в Комисията за финансов надзор, в областта на пазарите на ценни книжа, изготвянето на регулаторната рамка и надзора върху дейността на небанковите финансови институции.

През периода Надя Велинова-Соколова има участия в множество обучения и работни семинари и групи, свързани с пазарите на финансови инструменти, тяхното регулиране, инвестирането на активите на застрахователните и пенсионноосигурителните компании и с проблемите на прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) от публичните дружества.

3. Преподавателски опит и професионална характеристика на кандидата

Кандидатът започва академичната си кариера през 2003 г. като хоноруван преподавател в катедра „Управление“ на УНСС., където чете лекции по дисциплините „Анализ на ценни книжа и портфолио анализ“ и „Анализ на риска“.

От 2011 г. до 2013 г. д-р Надя Велинова-Соколова е хоноруван преподавател в Стопанския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. От май 2013 г. е главен асистент и чете лекции по „Счетоводство на застрахователните и осигурителните предприятия“ на студентите от магистърските програми по счетоводство и ръководи семинарни занятия по дисциплините „Въведение в счетоводството“, „Финансово счетоводство“ и „Управленско счетоводство“ за студентите от бакалавърските програми по икономика и стопанско управление.

През периода д-р Велинова е научен ръководител на дипломанти и рецензент на множество магистърски тези на студенти от магистърските програми „Счетоводство и одит“ и „Финанси и банково дело“. Кандидатката активно участва в национални и международни научно-практически конференции с изследвания върху различни проблеми на счетоводството и финансите.

4. Обща характеристика на научно-изследователската дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Надя Велинова-Соколова участва в конкурса с 12 публикации, които не са използвани при защитата на докторската ѝ дисертация. Сред тях са: 1 самостоятелна монография, 1 самостоятелна студия, 8 статии (една от които на английски език), публикувани с рецензирани научни издания и сборници с трудове, 1 сборник с казуси по въведение в счетоводството и 1 сборник с казуси по финансово счетоводство.

Научните публикации на кандидатката могат да бъдат групирани в следните тематични направления:

- 1) Финансово счетоводство (монографичен труд, статии № 6, 8);
- 2) Оценка на финансовите рискове (студия/статии № 1, 3, 4, 5);
- 3) Особености при отчитането на специфични финансови инструменти (статии № 2, 9);
- 4) Интегрирано отчитане (статия №7);
- 5) Обучение по счетоводство (сборници от казуси).

5. Основни научни резултати и приноси

Основните научни интереси на кандидатката са насочени към проблемите на отчитането на финансовите инструменти и оценката на финансовите рискове.

Централно място сред публикациите заема самостоятелната монография „Съвременни аспекти на оценяването и отчитането на финансовите инструменти“ (София, УИ „Св. Климент Охридски“). В нея авторът си поставя за цел да изведе някои от съвременните проблеми при прилагане на оценяването като елемент на счетоводния метод и при счетоводното отчитане на процеса на хеджиране. В монографичния труд е приложен историческият подход за представяне на развитието на моделите за първоначално и последващо оценяване на активите с акцент върху историческата цена и справедливата стойност, които са разгледани и в съпоставителен аспект. В контекста на прилагането на процеса на оценяване е изведен проблема за счетоводните несъответствия при отчитането на процеса на хеджиране, като стратегия за намаляване на финансовия риск. В тази връзка подробно са разгледани изискванията на Международния стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9 „Финансови инструменти“, в частта засягаща счетоводното отчитане на хеджирането. На тази база са изследвани счетоводните аспекти на управлението на финансовите рискове и на ролята на счетоводното отчитане на процеса на хеджиране, включително и на новия модел на отчитане на хеджиране, съответстващ на предписанията на стандарта. Специално внимание е обърнато на оценката на ефективността на хеджирането, като един от най-важните елементи на подхода на отчитане на хеджирането, като е направен и опит за систематизиране на методите за оценка на ефективността на хеджирането. Изключителен интерес от гледна точка на практиката на финансовите институции представляват изведените основни проблеми, които биха възникнали в резултат на прилагането на изискванията на МСФО 9 и решаването които би помогнало, от една страна, при разработването на подходящи методологии и вътрешни контроли, свързани с управлението на финансовите рискове и от друга, би спомогнало за планиране на необходимите промени в информационните системи.

Научните приноси на д-р Надя Велинова-Соколова в другите нейни публикации могат да бъдат обобщени както следва:

- 1) Анализирани са методите за оценка на финансовите рискове;
- 2) Изведено е нов модел за анализ на очакваните кредитни загуби;
- 3) Изследвани са възможностите за прилагане на бизнес модела в контекста на управлението на финансовите рискове;
- 4) Изследвани са проблемите при оценка на хеджиращото взаимоотношение;

- 5) Извеждане на концептуален модел на счетоводно оценяване, приложим в контекста на МСФО при изследване на изискванията за оценяване.
- 6) Изследване на концепциите, базиращи финансовото и интегрираното отчитане в контекста на МСФО;

6. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам на д-р Надя Велинова-Соколова да разработи учебник по счетоводство на застрахователните и осигурителни предприятия, което би било изключително полезно за студентите от магистърските програми по счетоводство в Стопанския факултет.

7. Заключение

Научните приноси на д-р Надя Велинова-Соколова в представените за рецензиране в конкурса публикации, както и качеството и обема на педагогическата ѝ дейност, отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Д-р Надя Велинова-Соколова е преизпълнила количествените изисквания на Стопанския факултет за заемане на посочената длъжност. На база на посоченото предлагам на Научното жури да избере д-р Надя Велинова-Соколова за заемане на академичната длъжност „доцент“ в конкурса, обявен в ДВ бр. 40 от 27.05.2016 г. по професионално направление 3.8 Икономика (Счетоводство и одит).

София, 14.10.2016 г.

Член на научното жури:
доц. д-р Илияна Анкова